NORAKSTS
Lieta Nr.142205011
1-1201-12/23

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2012.gada 16.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese R.Migla,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktajai personai – *E.F.* un atbildētāja Rīgas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Rīgas Domes Administratīvās komisijas pārstāvjiem *L.S.* un *A.N.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *E.F.* (personas kods: */personas kods/*) pieteikuma par Rīgas Domes Administratīvās komisijas 2011.gada 17.maija lēmuma Nr.D57 18-9 atcelšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pilsētas Īres valde 2011.gada 1.aprīlī *E.F.* (turpmāk arī – pieteicēja) sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.CB 012403 par pamatpakalpojumu nenodrošināšanu ēkas */adrese 1/* dzīvokļa īrniekam – netiek piegādāts aukstais ūdens, tādējādi ir pārkāpts likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.³ panta prasības, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 150.³ pantā.

2011.gada 17.maijā Rīgas Domes Administratīvā komisija (turpmāk arī – Komisija vai atbildētāja) ar lēmumu Nr.D57 18-9 (turpmāk arī – Lēmums) sauca pieteicēju pie administratīvās atbildības, piemērojot naudas sodu Ls 500 apmērā.

[2] 2011.gada 17.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemta *E.F.* sūdzība par Lēmumu, lūdzot to atcelt turpmāk norādīto motīvu dēļ.

[2.1] Lēmumā nekorekti norādīts kļūdains *A.J.* uzvārds – *J.*

Komisija secinājusi, ka konstatētais pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības, taču Lēmumā nav pamatots, uz kādu faktu pamata šāds secinājums izdarīts.

Lēmumā kļūdaini norādīts, ka pārkāpums izdarīts atkārtoti gada laikā.

Kritiski ir vērtējam Lēmuma atsauce, ka administratīvā pārkāpuma fakts ir pierādīts ar lietā esošajiem materiāliem un personu paskaidrojumiem. *A.J.* paskaidrojumi nav pieņemti, jo bez attaisnojoša iemesla atkārtoti neieradās uz lietas izskatīšanu.

[2.2] Pamatpakalpojuma – apkures nodrošināšana dzīvoklī */adrese 1/* ir kļuvusi neiespējama *A.J.* prettiesiskas rīcības rezultātā, veicot nesankcionētas darbības –

apkures sistēmas (cauruļu, radiatoru un krāsns demontāžu). Par minēto faktu ir uzsākts kriminālprocess.

[2.3] 1999.gada 1.jūnijā *E.F.* kā dzīvokļa valdītāja no vienas puses un *A.J.* no otras puses, noslēdzām dzīvojamās telpas īres līgumu uz vienu gadu. *A.J.* pēc īres līguma termiņa beigām dzīvokli nav atbrīvojis un tajā nedzīvo. *A.J.* dzīvokli izmanto, pamatojoties uz 1985.gada 15.februārī starp viņu kā īrnieku un */namu pārvalde/*, kā izīrētāju noslēgtu īres līgumu.

[2.4] Visiem pieteicējas valdījumā esošajiem dzīvokļiem ir vienota centrālapkures sistēma. *A.J.* darbības rezultātā jau 2003.gada apkures sezonas laikā sala ietekmē tika bojāta visa centrālapkures sistēma, jo dzīvoklis */adrese 1/* netika apdzīvots. Tādejādi *A.J.* radīja situāciju, ka pieteicējai nebija iespēju tiesiskā ceļā nekavējoties nodrošināt pārējiem nekustamā īpašuma īrniekiem pamatpakalpojumu – nodrošināt īrniekus ar ūdeni.

[2.5] 2011.gada 23.februārī pieteicējai sadarbībā ar Rīgas pilsētas Īres valdi bija iespējas iekļūt dzīvoklī, kur apskates laikā tika konstatēts, ka dzīvoklī pilnībā ir demontēta centrālapkures sistēma – nav centrālapkures cauruļu, kas apvienoja sistēmu ar citos dzīvokļos uzstādīto, kā arī nav apkures radiatoru. *A.J.* apskates laikā paskaidroja, ka apkures sistēmu ir demontējis pats personīgi jau vairākus gadus atpakaļ. Dzīvoklis nebija mēbelēts, tur nebija arī nekādu sadzīves priekšmetu vai personisku mantu, tajā ilgstoši neviens nebija uzturējies. Apskates laikā arī tika konstatēts, ka dzīvoklī trūkst vienas krāsns, par kuras demontāžu *A.J.* paskaidrojumus nesniedza.

[2.6] Komisijai bija zināms, ka pieteicēja tieši *A.J.* nelikumīgās rīcības dēļ nenodrošināja pamatpakalpojumu īrniekiem.

[2.7] Pieteicēja jau 2011.gada 14.janvārī vērsās pie sertificēta eksperta, lai veiktu aukstā ūdensvada sistēmas dzīvokļos */adrese 2/, /adrese 1/, /adrese 3/* un */adrese 4/* stāvvada apsekošanu dzīvojamā mājā */adrese/*, un saņemtu atzinumu par situāciju un iekšējo inženiertīklu un iekārtu stāvokli, to novērtējumu. Atzinumā dota rekomendācija, lai izvairītos no aukstā ūdensvada sistēmas sasalšanas, ūdens padevi pie zemas ārējās temperatūras neatjaunot.

[2.8] Pieteicēja uzskata, ka, pastāvot konkrētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, viņai ir liegtas iespējas nekavējoties nodrošināt pamatpakalpojumus īrniekiem, jo tieši *A.J.* klaji nelikumīgu darbību rezultātā viņa nevar realizēt nepieciešamās darbības.

[3] Tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos Komisija pieteikumu neatzīst, norādot uz turpmāk minēto.

[3.1] Komisijas rīcībā nav informācijas par 01.06.1999. īres līgumu, kas it kā noslēgts starp pieteicēju un *A.J.* Izskatot konkrēto lietu, Komisija vērtēja Rīgas pilsētas Īres valdes iesniegtos administratīvā pārkāpuma lietas materiālus kopsakarā ar lietas dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem.

[3.2] Komisija lūgumu no pieteicējas par pārrakstīšanās kļūdu labošanu netika saņēmusi. Komisijas ieskatā šī pārrakstīšanās kļūda nevar tikt atzīta par būtisku, jo nemaina Lēmuma saturisko jēgu, turklāt, nevarētu pastāvēt šaubas par lietas dalībnieka identitāti, jo galvenais personas identitātes noteikšanai ir personas kods.

[3.3] Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 24.oktobra sprieduma lietā Nr.A42366106 13.punktā ir norādīts, ka tiesas ieskatā ne sals, ne mājas tehniskais

stāvoklis nav atzīstams par tādiem apstākļiem, kas atbrīvotu pieteicēju no likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.^{3} panta septītajā daļā noteiktā pienākuma, ka izīrētājs vai pakalpojuma sniedzējs nav tiesīgs nesniegt (pārtraukt vai neuzsākt) šā panta pirmās daļas 1.punktā minētos pamatpakalpojumus.

[3.4] Attiecībā uz morālā kaitējuma atlīdzināšanu Komisija uzskata, ka no pieteikuma neizriet, kādā veidā iestāde pieteicējai ir izraisījusi būtisku tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārumu. Turklāt saskaņā ar LAPK 283.panta pirmo daļu sūdzības iesniegšana noteiktajā termiņā aptur lēmuma par administratīvā soda izpildi līdz sūdzības izskatīšanai.

[4] Tiesas sēdē *E.F.* pieteikumu uzturēja attiecībā uz Lēmuma atcelšanu, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem apsvērumiem, bet atsauca daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

[5] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina uz Lēmumā un paskaidrojumos norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, atzīst, ka pieteikums daļā ir apmierināms.

[7] LAPK 150.^{3} pants noteic, ka par pamatpakalpojumu nesniegšanu dzīvojamās telpas īrniekam, ja likums nosaka pienākumu sniegt šādus pakalpojumus, uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz tūkstoš latiem (..).

Tātad LAPK 150.^{3} pants ir blanketa tiesību norma, kura nosaka atbildību par pārkāpumu, kas izriet no citu tiesību normu pārkāpuma, un piemērojama tikai tad, ja citā normatīvajā aktā ir precīzi noteikts tiesiskais pienākums un tā izpildes kārtība, bet persona to nav ievērojusi.

[8] Pamatpakalpojuma jēdziens skaidrots likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.^{3} panta pirmās daļas 1.punktā, ka pamatpakalpojumi ir tādi pakalpojumi, kuri ir nesaraujami saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, t.i., apkure, aukstais ūdens, kanalizācija un sadzīves atkritumu izvešana.

Saskaņā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.^{3} panta septīto daļu izīrētājs vai pakalpojumu sniedzējs nav tiesīgs nesniegt (pārtraukt vai neuzsākt) šā panta pirmās daļas 1.punktā minētos pamatpakalpojumus, ja īrniekam nav šo pakalpojumu apmaksas parādu. Šā noteikuma neievērošanas gadījumā izīrētājs vai pakalpojumu sniedzējs atlīdzina īrniekam nodarītos zaudējumus.

Atbilstoši likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 4.panta pirmajai daļai izīrētājs var būt jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ir dzīvokļa vai dzīvojamās mājas īpašnieks vai valdītājs, kā arī pašvaldība.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja Lēmuma pieņemšanas brīdī bija 1/3 domājamo daļu īpašniece 3-stāvu dzīvojamajai mājai */adrese/,* pamatojoties uz 1993.gada 29.septembra denacionalizācijas apliecību Nr.368, un viņas lietošanā saskaņā

ar 1994.gada 29.marta lietošanas kārtības līgumu atradās dzīvokļi */adrese 2/*, */adrese 1/*, */adrese 4/* un */adrese 3/ (lietas 46.lapa)*.

Savukārt *A.J.* izmanto dzīvokli */adrese 1/* saskaņā ar 1985.gada 15.februārī noslēgto tipveida dzīvojamās telpas īres līgumu ar DZER -13 *(lietas 44.-45.lapa)*. *E.F.* pieteikumā minētais 1999.gada 1.jūnijā noslēgtais īres līgums ar *A.J.* uz 1 gadu ne Komisijai, ne tiesai nav iesniegts.

Lietā nav arī strīds par to, ka */adrese 1/,* dzīvokļa īrniekam netika piegādāts aukstais ūdens. Tiesas sēdē *E.F.* apstiprināja, ka aukstā ūdens padeve īrniekiem tika noslēgta tādēļ, ka tika saņemts liels rēķins par patērēto auksto ūdeni Ls 651,39 apmērā, kas acīmredzami liecināja, ka kaut kur ir aukstā ūdens noplūde. Citos dzīvokļos noplūde nebija, bet ziņu, kas notiek dzīvoklī */adrese 1/* nebija, jo tur iekļūt nebija iespējams *(lietas 63.lapa)*.

Lietā ir strīds par pamatpakalpojumu nesniegšanas iemesliem. Pieteicēja norāda, ka aukstais ūdens netika piegādāts paša īrnieka *A.J.* vainas dēļ, jo viņš dzīvoklī nedzīvo, tajā iekļūt nav iespējams, līdz ar to nevar novērst tehniskas dabas problēmas. Līdz ar to tiesai jānoskaidro, vai pieteicēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības par pamatpakalpojumu nesniegšanu *A.J.*

[9] Kā tiesa jau norādīja, saskaņā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.^{3}panta pirmo un septīto daļu, izīrētājam ir pienākumu sniegt aukstā ūdens piegādes pakalpojumu, ja vien īrniekam nav šī pakalpojuma apmaksas parādu. Tātad īrnieka pamatpakalpojuma apmaksas parāds var būt iemesls nesniegt aukstā ūdens piegādes pakalpojumu.

Kā tiesas sēdē norādīja pieteicēja, *A.J.* parāds par ūdeni un kanalizāciju ir jau no 1999.gada *(lietas 62.lapa)*.

No lietas materiāliem tiesa arī konstatē, ka, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, Komisija Lēmumā ir norādījusi, ka īre nav maksāta visu šo laiku. Ir saņemti tikai 10 lati, pat īsti nav skaidrs par ko. Īres rēķini ir tikuši sūtīti. Tagad jau 10 gadus rēķini netiek maksāti *(lietas 12.lapa)*.

Tātad Komisija konstatēja, ka */adrese 1/,* dzīvokļa īrniekam ir tikuši sūtīti īres rēķini, bet tie nav maksāti 10 gadus. Tiesa konstatē, ka Komisija Lēmumā nav vērtējusi minēto faktu, vai rēķinu neapmaksāšana varēja būt par iemeslu atslēgt aukstā ūdens padevi. Komisija Lēmumu ir pamatojusi ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.^{3}panta septīto daļu, bet atsaukusies tikai uz tās pirmā teikuma pirmo daļu, ka izīrētājam nav tiesības nenodrošināt pamatpakalpojumu sniegšanu īrniekam, bet nav pat norādījusi otro daļu – „ja īrniekam nav šo pakalpojumu apmaksas parādu". Bet likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.^{3}panta septītā daļa tieši noteic, ka izīrētājs vai pakalpojumu sniedzējs nav tiesīgs nesniegt (pārtraukt vai neuzsākt) šā panta pirmās daļas 1.punktā minētos pamatpakalpojumus, ja īrniekam nav šo pakalpojumu apmaksas parādu. Tātad parāda esamība izslēdz izīrētāja vai pakalpojumu sniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētāja nav pietiekami izvērtējusi konkrētās lietas apstākļus, lai atzītu *E.F.* vainu LAPK 150.^{3} pantā noteiktajā administratīvajā pārkāpumā. Līdz ar to Lēmums ir atceļams.

[10] *E.F.* tiesu ir lūgusi atlīdzināt morālo kaitējumu.

2012.gada 1.jūlijā stājās spēkā grozījumi LAPK. Kā izriet no Latvijas Republikas Saeimas interneta mājas lapā pieejamās likumprojekta anotācijas, likuma grozījumu mērķis bija noteikt procesuālos noteikumus, kas nodrošinātu tiesām iespēju skatīt administratīvo pārkāpumu lietas, piemērojot tikai Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteikto lietvedības procesu (*sk.*http://titania.saeima.lv/LIVS11/saeimalivs11.nsf/0/C5FFDE77FCF38090C22579330048FBDE?OpenDocument).

Tiesa konstatē, ka LAPK neparedz morālā kaitējuma atlīdzināšanu. Saskaņā ar likuma „Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu" 5.panta trešo daļu personai ir tiesības celt prasību par tāda morālā kaitējuma atlīdzināšanu, kas radies izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā. Tā izskatāma tiesā civilprasības kārtībā.

Tādejādi tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, nevar lemt par morālā kaitējuma atlīdzināšanu neatkarīgi no tā, vai šāds prasījums tiek uzturēts vai atsaukts. Līdz ar to daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu tiesvedība lietā ir izbeidzama.

LAPK 289.^{15} panta pirmā daļa noteic, ka, izlemjot procesuāla rakstura jautājumus, lēmumu sastāda atsevišķa procesuālā dokumenta veidā, rezolūcijas veidā vai ieraksta tiesas sēdes protokolā. Tā kā jautājums par tiesvedības izbeigšanu tiek izlemts vienlaikus ar lietas izskatīšanu pēc būtības, tiesa nesastāda atsevišķu dokumentu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta otrās daļas 2.punktu, 289.^{15} panta pirmo un ceturto daļu, 289.^{17} – 289.^{18} pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

atcelt Rīgas Domes Administratīvās komisijas 2011.gada 17.maija lēmumu Nr.D57 18-9 (2011.gada 1.aprīļa administratīvā pārkāpuma protokols CB Nr.012403) un izbeigt lietu.

izbeigt tiesvedību daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* R.Migla

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____ R.Migla
Rīgā, 2012.gada 16.jūlijā